

Offentliggjort d. 29. maj 2010

Sparet afgift ved dråbemetoden[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Arve- og gaveafgift har stedse optaget sindene i tilknytning til generationsskifte. Der er tale om en skat, der skal betales som følge af overgang af formuen fra forældre til børn, og som mange føler noget uretfærdig, da afgiften skal betales, selv om det er beskattede kroner, der overgår til børnene.

De nuværende regler er dog meget lempelige. Før 1995 var der tale om helt anderledes høje afgiftssatser, der kunne komme helt op på 90 pct. af gaven eller arvens værdi. En god biograffilm, hvor helten til sidst fik hele godset og de 20 røde heste, ville hos en skattesagkyndig ikke blive opfattet som helt så god. En avancebeskatning hos arvelader på dengang op til 70 pct. og en efterfølgende afgiftssats på 90 pct. af resten ville formentlig medføre, at helten kun stod tilbage med et par stalddøre, når SKAT havde fået sit.

Reglerne er heldigvis lempet betydeligt. Arve- og gaveafgiften er ved overgang til børn reduceret fra maksimalt 32 pct. til 15 pct. Og er der tale om arveovergang til personer uden for den nærmeste familie, er arveafgiften reduceret fra maksimalt 90 pct. til højst 36,25 pct. Gaver mellem ikke-nærtbeslægtede skal indkomstbeskattes.

Hertil kommer, at værdiansættelserne er blevet mere lempelige og mere retfærdige. Med retfærdige sigtes til, at skatteyderen i dag kan få syn og skøn og dermed få en uvildig til at fastsætte værdien, hvis der opstår uenighed med SKAT om værdien af de overdragne aktiver.

Offentliggjort d. 29. maj 2010

Hvad mange ikke er klar over er, at overgang af aktiver fra forældre til børn som udgangspunkt udløser beskatning hos forældrene svarende til, hvis aktivet var overdraget til fremmed. Også på dette punkt er reglerne lempet, således at der i dag i en del tilfælde kan overdrages med skattemæssig succession i levende live. Succession indebærer, at børnene indtræder i forældrenes skattemæssige position. Dvs. at børnene anses for at have anskaffet eksempelvis forældrenes virksomhed på samme tid og til samme pris, som forældrene måtte have anskaffet denne virksomhed i tidernes morgen.

Ikke nok med, at der kan succederes ved overdragelse i levende live. Også gaveafgiften reduceres som følge af den skattebyrde der overtages af børnene. Der skal svares afgift af virksomhedens friværdi, men denne afgift reduceres som følge af, at barnet jo overtager en skattegæld.

Hertil kommer, at barnet til sin tid kan videreoverdrage virksomheden til egne børn (børnebørnene) og igen med succession og igen med rabat i gaveafgiften som følge af, at barnebarnet nu ikke kun overtager den latente skat som følge af den værdistigning, der opstod i bedsteforældrenes ejerperiode, men tillige overtage den skat, der hviler på den efterfølgende værdistigning hos forældrene i disses ejerperiode. På denne måde kan avancebeskatningen udskydes i mange år og med klækkelige rabatter i gaveafgiften. Hertil kommer, at indgår der eksempelvis en fast ejendom i virksomheden, vil værdiansættelsen af ejendommen ved sådanne overdragelser være ganske lempelig, idet der, som de fleste bekendt, er muligt at overdrage ejendomme til børnene til seneste ejendomsvurdering minus 15 % - en model der i sig selv kan blive ret attraktiv med de seneste vurderinger som følge af finanskrisen.

Dråbemetoden

Efter de nugældende regler kan hver forældre til et barn eller stedbarn overdrage 58.700 kr. (2010-niveau) årligt, uden at der udløses afgift. Faderen og moderen kan altså hver i sær til hvert barn overdrage dette beløb, uden at der udløses afgifter. Der behøver ikke at være tale om et kontantbeløb. Eksempelvis kan gaven bestå af friværdi i en fast ejendom.

Offentliggjort d. 29. maj 2010

Hver forældre skal yde en gave

Det er vigtigt, at hver forældre reelt yder en gave. SKAT accepterer ikke, at eksempelvis faderen overdrager 2x58.700 til barnet, og efterfølgende oplyser, at hver forældre har givet en gave på 58.700 kr. til barnet.

SKAT accepterer heller ikke en konstruktion, hvorefter eksempelvis faderen først overfører 58.700 kr. til hustruen, hvorefter begge forældre overfører 2x 58.700 kr. til barnet. Her vil der blive krævet afgift af halvdelen af beløbet, idet SKAT, i overensstemmelse med domstolspraksis, anser dette for at være en gave, der kun kommer fra faderen.

Er det nødvendigt at overføre et beløb til hustruen, for at hun kan overføre en gave til barnet, må det anbefales, at der overføres et større rundt beløb til hustruen i endog meget god tid forud for overdragelse af en gave til barnet. Og gaven til hustruen må være til hendes fri disposition, således at hun frit kan vælge, om hun senere vil give denne gave til barnet eller om hun hellere vil forøge beholdningen af minkpelse.

Det er omvendt ikke nødvendigt, at de to gaver hidrører fra ægtefællernes særeje. Begge gaver kan hidrøre fra forældrenes formuefællesskab, idet formuefællesskab lidt forenklet udtrykt ikke eksisterer under ægteskabet. Hver ægtefælle ejer sin egen formue, hvad enten der er formuefællesskab eller er etableret særeje mellem ægtefællerne.

Gaver til svigerbarnet

Til et svigerbarn kan overdrages 20.500 kr. årligt, uden at der udløses gaveafgift.

Det er en forudsætning for at give afgiftsfri gaver til et svigerbarn, at barnet og svigerbarnet ikke er separeret eller skilt. For afgiftsfri gaver til et afdødt barns eller stedbarns ægtefæller er det en betingelse, at det afdøde barn ikke var separeret eller skilt fra svigerbarnet på det tidspunkt, da barnet døde.

Som allerede nævnt anses hver giver og hver modtager som selvstændig giver og modtager, uanset om den pågældende er gift og lever i formuefællesskab eller ej. Det er end-

Offentliggjort d. 29. maj 2010

videre uden afgiftsmæssig betydning, om gaven gives fra eller modtages som fælleseje, skilsmisssæreje eller fuldstændigt særeje. Hver person, dvs. forældre, barn henholdsvis svigerbarn, kan således uafhængigt af formueordningen i ægteskabet give eller modtage 58.700 kr. henholdsvis 20.500 kr. i et kalenderår.

Et forældrepar kan således til barnet og svigerbarnet årligt give 2x58.700 kr., eksempelvis til barnets særeje, samt 2x20.500 kr. eksempelvis til svigerbarnets andel af formuefællesskabet.

Sammenfattende kan det være en god idé at anvende dråbemetoden og overføre midler til barnet og svigerbarnet form af en årlig gave og dermed spare op til knap 24.000 kr. årligt i arve- og gaveafgift, målt i forhold til, at barnet modtager hele formuen på én gang som arv. Og er der flere børn, kan afgiftsbesparelserne selvsagt blive større. Blot skal man have i erindring, at pengene reelt skal overføres. Og et lille hjertesuk: Måske skal man overveje ikke at overføre samme beløb hvert år, således at barnet efterhånden indretter sig derefter og bliver voldsomt fornærmet, hvis beløbet ikke indgår rettidigt. Dette er set i praksis.

Afkast af gaver

Det er ofte set, at forældre overdrager formuegoder til deres børn med den bagtanke, at barnet så bliver beskattet af afkastet, hvorved dette afkast i realiteten bliver skattefrit som følge af barnets personfradrag. Det bemærkes, at afkast af gaver fra forældre skal beskattes hos forældrene – og altså ikke hos barnet – hvis barnet endnu ikke er fyldt 18 år eller er gift..

— o —